

ת"פ 55426/10/18 - מדינת ישראל נגד אשפלסט מסחר ותעשיות פלסטיק 1999 בע"מ, צבי עברי

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע
ת"פ 55426-10-18 מדינת ישראל נ' אשפלסט מסחר
ותעשיות פלסטיק 1999 בע"מ ואח'

בפני כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רינת איילון

המאשימה

נגד

1. אשפלסט מסחר ותעשיות פלסטיק 1999

בע"מ

2. צבי עברי ע"י ב"כ עו"ד אירית באומהורן

הנאשמים

גזר דין

1. ביום 25.7.19 הרשעתי את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן. הרשעתי את הנאשמת בהעסקה של שני עובדים שלא היו רשאים לעבוד בישראל ועל פי הגדרתם בחוק עובדים זרים הם מסתננים והרשעתי את הנאשם באחריות נושא משרה.

הנאשמת העסיקה את העובדים מבלי שהיו רשאים לעבוד בישראל בכלל ואצל הנאשמת בפרט. העובד שצוין בכתב האישום בסעיף 5.1 החזיק ברישיון לישיבת ביקור מסוג 2(א)(5) שתוקפו פג בתאריך 20.6.16 הנאשמת העסיקה אותו מיום 21.6.16 ועד ליום 26.4.17. העובד שצוין בכתב האישום בסעיף 5.2 החזיק ברישיון מסוג 2(א)(5) שתוקפו פג בתאריך 14.12.15 הנאשמת העסיקה אותו מיום 15.12.15 ועד ליום 23.4.17. הנאשם בהיותו מנהל הנאשמת לא עשה ככל שביכולתו למנוע את העבירות שביצעה הנאשמת.

2. הרשעתי את הנאשמת בהפרת הוראות החיקוק הבאות:

העסקה שלא כדין - סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא היתר - סעיף 2(א)(2) + סעיף 1 לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

הרשעתי את הנאשם בהפרת הוראות החיקוק הבאות:

עמוד 1

אחריות נושא משרה - סעיף 5+ לחוק עובדים זרים - תשנ"א - 1991.

העסקה שלא כדין - סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא היתר - סעיף 2(א)(2)+ סעיף 1 לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

3. בחינתו של מתחם הענישה הוא לפי סעיף 40 לחוק העונשין. בעניינו מדובר בהעסקה של שני עובדים שתחילת העסקתם הייתה במועדים שונים, אף על פי שחלק מתקופת העסקתם הייתה מקבילה, אין לראות בהעסקת שניהם כאירוע אחד.

4. בע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ (8.11.14); להלן: עניין חדוות הורים, קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 ט". המחוקק הגדיר שלושה רכיבים רלוונטיים - "רכיב ראשון - קביעת החומרה המושגית של מעשה העבירה באמצעות בחינת הערך החברתי המוגן; רכיב שני - קביעת החומרה הקונקרטית של העבירה באמצעות בחינת הנסיבות הקשורות לביצועה; רכיב שלישי - שמירה על מידת מה של רצף עונשי על ידי התחשבות במצב שקדם לחקיקת תיקון מס' 113 באמצעות בחירת מדיניות הענישה הנהוגה" (המלומדים ואקי ורבין, בעמ' 430). בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב לפיכך לא רק "בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה".

5. לעניין החומרה המושגית והקונקרטית, פסק בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 1001/01 מדינת ישראל - נפתלי ניסים, פד"ע לח' 145, 147-148 (2002):

"לחובתו של המשיב עלינו לציין כי מדובר בעבירה חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומוסרית. העסקת עובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם "עבודה זולה". אנו מצווים מכוח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ומורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך, אין להטיל קנס סמלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים, דבר שאינו קיים במקרה דנן".

6. הנאשמים ביצעו את העבירות בהן הורשעו במסגרת עיסוקה של הנאשמת שהנאשם נושא משרה בה. הערך המוגן עליו ביקש המחוקק להגן בסעיפים 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק, הוא מניעת פגיעה בעובדים חלשים, ובלשונו של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 11534-11-14 משה אדרי - מדינת ישראל (2017):

"מדובר בעבירות כלכליות שהדרך להילחם בהן היא באמצעות יציר הרתעה כלכלית דרך הטלת קנסות כבדים, שתכליתה היא להפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. על רקע זה, ככלל, דרך המלך ליצירת הרתעה יעילה ואפקטיבית היא בהטלת סנקציה עונשית כספית".

7. באשר למידת הענישה הנהוגה יש להביא בחשבון בקביעת מתחם הענישה, כי מדיניות הענישה הנהוגת בעניינו של מעסיק שהעסיק עובדים זרים היא קנס מנהלי, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים.

8. העובד הראשון הועסק מיום 21.6.16 ועד ליום 23.4.17 והעובד השני הועסק מיום 15.12.15 ועד ליום 23.4.17. הרף המינימלי של מתחם הענישה בגין העסקת עובד מסתכן ללא היתר הוא כפל הקנס המנהלי - 20,000 ₪ והרף העליון הוא 146,000 ₪.

באשר לנאשם, הקנס המקסימלי הוא 58,400 ₪.

9. במסגרת הטיעונים לעונש ביקשה המאשימה כי לעניין גזירת הדין ומספר העבירות יש לקבוע מתחם ענישה לגבי כל עובד בנפרד שהטווח צריך להיות בין 36,000 ₪ ועד 73,000 ₪ ולגבי הנאשם בגין העבירה של אחריות נושא משרה המתחם צריך להיות בין 6,000 ₪ לבין 16,000 ₪. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשמת קנס בשיעור של 45,000 ₪ לגבי כל עובד ועל הנאשם קנס בשיעור של 13,000 ₪ וכן ביקשה לחייב את הנאשמים לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה למשך שלוש שנים מיום מתן פסק הדין. המאשימה טענה כי מדובר בעבירות כלכליות שהוכרו בפסיקה כעבירות חמורות שמהוות מכת מדינה ועל פי הפסיקה הענישה לצדן צריכה להיות כלכלית ומרתיעה.

10. בעניין חדוות הורים, העמיד בית הדין הארצי את הרף העליון של מתחם הענישה עד 30% מהקנס המרבי. לפיכך אני קובע כי מתחם הענישה ביחס לעבירה של העסקת עובד זר מסתכן ללא היתר כדין הוא בין 20,000 ₪ ל-50% מהקנס המרבי (שהוא 146,000 ₪). ביחס לעבירה של אחריות נושא משרה מתחם הענישה הוא בין 5,000 - 16,000 ₪.

11. בענין חדוות הורים נקבע כי "הנסיבות שתילקחנה בחשבון בשלב זה (והן אינן רשימה סגורה) סווגו בספרות לארבע קבוצות (ואקי ורביין, בעמ' 452) - נסיבות של חסד ורחמים (דוגמת פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה (דוגמת נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לפני ביצוע העבירה (דוגמת נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה, עברו הפלילי או העדרו); ובנוסף נסיבות שאינן קשורות לנאשם (התנהגות רשויות אכיפת החוק, וחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה). עוד ניתן לקחת בחשבון בעת קביעת העונש את הצורך בהרתעת היחיד או בהרתעת הרבים במקרה הספציפי (סעיפים 40 ו' ו- ז' לחוק העונשין; עניין גברזגני), כאשר מודגש כי

"כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו".

12. הסנגורית טענה כי מדובר בנאשמת חיובית, ישרה עם מנכ"ל (הנאשם) שהעולם הפלילי רחוק ממנו והרשעה בתיק פלילי תיפגע קשות בנאשמים. לטענתה, הרשעה תגרום לנאשם קשיים בקבלת ויזה לארה"ב ותגרום לו נזק כלכלי. לטענתה, מדובר באירוע אחד מאחר ששני עובדים הועסקו באותה תקופת זמן וביקשה שהקנס שייגזר יהיה הרף התחתון של הקנס שנקבע לעבירה בחוק. הסנגורית ביקשה שאביא בחשבון שהעובדים קיבלו את כל התנאים לרבות ביטוח לאומי והיחס כלפיהם היה הוגן. הנאשמים לא הרוויחו מבחינה כלכלית מהעסקת העובדים המפורטים בכתב האישום. הנאשם העיד במסגרת הטיעונים לעונש שהנאשמים לא הפיקו רווח מהעסקת עובד זר ללא היתר מאחר שכל העובדים מקבלים את אותם תנאים ואותם זכויות. הנאשם העיד שנגרם לחברה נזק מעצם פרסום כתב האישום והוא בפן האישי נפגע מהרשעה ראשונה, בגיל 58 והעולם הפלילי זר לו לחלוטין. כמו כן העיד הנאשם שהמצב הכלכלי של החברה בשנתיים האחרונות קשה והיא נמצאת בירידה מהותית ברווחיות והרשעתה תפגע בה בהשתתפות במכרזים ממשלתיים.

אשר להשתתפות במכרזים ממשלתיים, התייחסתי לכך במסגרת ההחלטה מיום 15.9.19 בה דחיתי את בקשת הנאשמים להימנע מהרשעה ולהפנותם לתסקיר קצין מבחן. התייחסתי לכך בסעיף 3 להחלטה בה כתבתי:

"בעניינו - הנאשמים לא הוכיחו כי עלול להיגרם להם נזק בלתי מידתי כתוצאה מהרשעה ולא הפנו להוראות חוק או נוהל שכתוצאה ממנה עלולים מי מעיסוקיהם להיפגע, לא הציגו ראיות כלשהן בקשר לכך. הטענה הכללית של הנאשמים שנושא ההרשעה הוא חלק בלתי נפרד מהבדיקה והשיקולים הנשקלים במכרזים לא הוכחה, מה גם שבידיעתו השיפוטית של בית הדין לעבודה שבמכרזים של משרדי ממשלה והחשב הכללי התנאי הוא שהמציע ובעל הזיקה לא הורשעו ביותר משתי עבירות. על ידיעה שיפוטית של בית הדין לעבודה ראו צבי פרנקל ודוד א' פרנקל, "ידיעה שיפוטית" ו"מן המפורסמות" בבתי המשפט הכלליים ובערכאות בעלות סמכויות ייחודיות: הדוגמה של בתי הדין לעבודה", קרית המשפט, 11 (2018)."

ההרשעה בתיק זה היא הרשעה אחת בלבד, כך שאם הנאשמים ייגשו למכרזים בהם יתבקשו להצהיר שלא הורשעו ביותר משתי עבירות על פי חוק עובדים זרים, ההרשעה בתיק זה היא הרשעה אחת בלבד.

בעניין הטענה לפגיעה בקבלת אשרה לארה"ב ראו את הניתוח שערכה השופטת טרכטינגוט בהחלטתה מיום 19.11.17 בתיק 7732-10-17 **מדינת ישראל נגד טל פורר**.

13. בבואי לגזור את העונש, מצאתי לחרוג לקולא ממתחמי הענישה המקובלים לאור הנסיבות של הנאשמים, היעדר עבר פלילי והאחריות שהנאשמים לקחו על עצמם לאחר הביקורת שנערכה בה נתפסו שני העובדים המפורטים בכתב האישום. התרשמתי שמדובר בנאשם שהעולם הפלילי זר לו

לחלוטין. כאמור מדובר בשני אירועים שונים מאחר שתקופת העסקה הייתה שונה.

על כן אני מחליט להטיל על הנאשמת קנס בשיעור של 40,000 ₪ לגבי כל עובד (ובסך הכל 80,000 ₪) ועל הנאשם קנס בשיעור של 10,000 ₪.

לאור מצבה הכלכלי של הנאשמת כפי שהעיד הנאשם היא רשאית לשלם את הקנס ב - 80 תשלומים של 1,000 ש"ח כל אחד החל ביום 1.1.2020 ובכל 1 בחודש שלאחר מכן. הנאשם ישלם את הקנס ב - 10 תשלומים של 1,000 ₪ כל אחד החל ביום 1.1.2020 ובכל 1 בחודש שלאחר מכן. אם אחד התשלומים לא ישולם במועד, יעמוד סכום הקנס הנותר לפירעון מיידי.

כמו כן כל אחד מהנאשמים יחתום על התחייבות להימנע מעבירות בהן הורשע בתיק זה למשך שלוש שנים מהיום אחרת הנאשמת תשלם קנס בשיעור של 146,000 ₪ והנאשם ישלם קנס בשיעור של 20,000 ₪. הנאשמים יחתמו על התחייבות עד ליום 1.1.2020, אחרת ייקנסו בקנס בשיעור של 10,000 ₪ נוספים.

הנאשמים מופנים למזכירות בית הדין לקבלת שוברי תשלום ולחתימה על ההתחייבויות.

14. במסגרת הטיעונים לעונש ביום 4.11.19 ביקשו הנאשמים לבטל את ההרשעה ולגזור קנסות בגובה הקנס המנהלי שהיה מוטל. אין אפשרות להטיל קנס כשמדובר באי הרשעה וכאמור בהחלטתי מיום 15.9.19 הבקשה לביטול ההרשעה, נדחתה.

15. זכות ערעור כדין.

15. לבקשת באות כוח הצדדים, גזר הדין יישלח אליהן באמצעות דואר רשום וכן באמצעות מכשיר הפקסימיליה.

ניתן היום, ט' חשוון תש"פ, 07 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.